

Gairės Kelių saugos įsipareigojimams

Kaip aš planuoju, įgyvendinu ir vertinu savo kelių saugos veiksmus – Trumpoji versija

Europos kelių saugos chartija

Europos kelių saugos chartija, kuriai vadovauja Europos Komisija, yra didžiausia kelių saugos pilietinės visuomenės platforma. Iki šiol daugiau nei 3 400 viešųjų ir privačiųjų subjektų prisiėmė įsipareigojimus pagal Chartiją ir įgyvendino kelių saugos veiksmus ir iniciatyvas skirtas savo nariams, darbuotojams ir likusiai visuomenės daliai.

Šie veiksmai sustiprino kelių saugos kultūrą visoje Europoje, pagerino bendrąsias žinias apie avarijų priežastis ir padėjo sukurti prevencines priemones bei sprendimus.

Chartijos įvairialypę narių bendruomenę sudaro kompanijos, asociacijos, vietos valdžios atstovai, mokslinių tyrimų įstaigos, universitetai ir mokyklos. Visi įsipareigoję subjektai yra visuotinai pripažįstami, o jų veiksmai yra viešai matomi mūsų interneto svetainėje, leidžiant kitiems mokintis ir būti įkvėptiems.

Europos kelių saugos chartijos misija dabar yra tolesnis šios bendruomenės raginimas, skatinimas ir plėtimas, su galutine vizija sumažinti aukų keliuose skaičių iki 2020 metų.

EKS Chartijos įsipareigojimo kūrimas

Ketrios EKS Chartijos įsipareigojimo savybės

Įsipareigojimo veiksmai turi būti sukurti remiantis šiomis keturiomis savybėmis:

1. Reaguoti į kelių saugos problemą
2. Įtraukti aiškius tikslus
3. Įtraukti veiksmų planą
4. Įtraukti įvertinimą/monitoringo planą

Penki žingsniai kelių saugos veiksmų parengimui

Galime identifikuoti 5 žingsnius kelių saugos veiksmų plano parengimui:

Žingsnis 1: Kelių saugos įvertinimas

Pirmas žingsnis ruošiant savo kelių saugos veiksmų programą yra identifikuoti arba objektyvias kelių saugos problemas tavo aplinkoje (pvz. kaip kompanija, aš noriu sumažinti savo darbuotojų autoįvykių kiekį) arba pasirinkti klausimą, kurį tu nori išspręsti (pvz. kaip jaunimo asociacija aš noriu išspręsti vairavimo išgėrus problemą); tuomet surinkti reikalingas (mokslines) žinias apie šias problemas.

Paklausk savęs:

1. Kokias problemas/klausimus aš identifikuoju?
2. Kodėl mano organizacijai yra aktualu išspręsti šias problemas/klausimus?
3. Ar turiu pakankamai žinių apie problemas, kurias identifikuojau?
4. Kaip galiu pagerinti savo žinias apie problemas, kurias aš identifikuojau?
5. Kuria problema(-as)/klausimu(-us) aš noriu išspręsti?

Žingsnis 2: Tikslų nustatymas

Prieš paruošiant savo veiksmų planą, aiškių ir išmatuojamų tikslų nustatymas yra pagrindinis tavo įsipareigojimo žingsnis. Visi tikslai turi būti pagal akronimą SMART

- **S** - specifiniai: tikslai turi būti susieti su specifinėmis problemomis/tikslinėmis grupėmis, kurias tu identifikuojai
- **M** - išmatuojami: turėtum galėti išmatuoti kas bus pasiekta
- **A** - įvykdomi: tikslai yra realūs.
- **R** - aktualūs: tikslai turi būti vertingi, susiję su kelių saugos gerinimu ir susiję su tavo organizacijos prioritetais.
- **Time-bound** – laikas atskirtas: būtinas aiškus laikotarpis ir data kiekvienam tikslui/uždaviniui.

Paklausk savęs:

1. Kas dalyvauja?
2. Ką aš noriu pasiekti?
3. Kodėl šis tikslas yra svarbus?

Žingsnis 3: Veiksmų planas

Nustačius aiškius, aktualius ir pasiekiamus tikslus, laikas nustatyti savo veiksmų planą. Kadangi šis veiksmų planas turi būti aiškus ir aktualus, rekomenduojame apibūdinti kiekvieną veiksmą sekančia matrica.

	Apibūdinimas	Tikslinė grupė	Įrankiai ir metodai	Dalyvaujantys asmenys	Rezultatų/rodiklių įvertinimas	Potencialios rizikos
Veiksmas 1						
Veiksmas 2						
Veiksmas 3						
....						

Žingsnis 4: veiksmų plano įgyvendinimas

Apibūdinus savo visus veiksmus turi sudaryti aiškų įgyvendinimo planą:

1. **Sudėliok savo veiksmų prioritetus**
2. **Nustatyk laikotarpį:** tavo veiksmų efektyvumas gali priklausyti nuo jų laikotarpio. Todėl turi kruopščiai nustatyti laikotarpį kiekvienam veiksmui. Idealus laikotarpis ir trukmė priklauso nuo: problemos, aktualumo ir tavo biudžeto. Veiksmas/kampanija gali būti tęstinis ar keliais etapais.
3. **Įtrauk komunikacijos planą:** tau reikės komunikuoti prieš, eigoje ir po savo veiksmų. Kadangi tavo veiksmų sėkmė gali būti labai susijusi nuo tavo komunikacijos strategijos, yra svarbu žinoti ką, kaip ir kada tu komunikuosi apie savo veiksmus.
4. **Įtrauk formuojantį vertinimą:** labai rekomenduojame savo veiksmų sekimą ar monitoringą juos plėtojant ankstesnėse įgyvendinimo stadijose. Paklausk savęs ar viskas vyksta pagal planą, ir jeigu būtina atlik patikslinimus.

Žingsnis 5: apibendrinamasis įvertinimas

EKS Chartijos įsipareigojimo dalis, įvertinimas, turi sekančius tikslus:

1. įvertinti pasiūlytų tikslų ir uždavinių pasiekimo laipsnį;
2. jeigu įmanoma, paaiškinti kodėl veiksmai yra efektyvūs arba ne;
3. būti naudojami kaip indėlis ateities įsipareigojimams ir pagerinti veiksmus ateityje;

Į gerą įvertinimą įeina bent vienas iš šių aspektų:

1. **Proceso įvertinimas:** Tikslinė grupė(-s) pasiektos? Kokiu mastu? Kodėl (ne)?
2. **Poveikio įvertinimas:** Tikslai ir uždaviniai pasiekti? Kokiu mastu? Kodėl (ne)?
3. **Prieš-po įvertinimai** kiekvienam veiksmui, jeigu įmanoma (pagal veiksmų tipą)

Kaip man nustatyti savo rodiklius?

Savų rodiklių nustatymas neturėtų būti per daug sudėtingas, jeigu tinkamai nustatėte savo SMART tikslus (Žingsnis 2) ir veiksmų planas plėtojamas laikantis matricos pateiktos Žingsnyje 3. Vis dėl to svarbu skirti savo laiko tinkamų rodiklių pasirinkimui ir būti įsitikinusi, kad jie yra tavo finansinių ir organizacinių galimybių taikymo srityje. Savo veiksmų įvertinimas yra nebūtinai brangus.

Tavo įsipareigojimas Chartijos internetinėje svetainėje

Tapk Chartijos nariu

1. Eik į EKS Chartijos interneto svetainę: <http://www.erscharter.eu/> (gali pasikeisti kalbą interneto svetainės viršaus dešinėje pusėje)
2. Sukurk paskyrą pasirinkdamas "Prisijunkite!" mygtuką virš paieškos juostos
 - Pateik informaciją apie savo organizaciją
 - Perskaityk ir sutik su EKS Chartijos principais
 - Pasirink savo tikslinę grupę(-es) ir temą (-as)
3. Patvirtink savo registraciją. Gausi el. laišką su klausimynu, kuriame prašoma daugiau smulkmenų apie tavo organizaciją ir tavo kelių saugos veiklas. Užpildžius šią trumpą formą busi Europos kelių saugos chartijos nariu!

Ką gali daryti EKS internetinės svetainės Mano Chartija sekcijoje?

- Dalintis informacija apie savo kelių saugos veiklas
- Saugoti informaciją apie savo ankstesnius įsipareigojimus
- Dalintis informacija apie savo kelių saugos įvykius, skelbti juos viešai ir kviesti dalyvius
- Įkvėpti kitus dalijantis liudijimais apie bet kurį savo kelių saugos įsipareigojimo aspektą ir savo veiksmų plėtros ir įgyvendinimo procesu.
- Turėti prieigą prie savo individualizuoto priemonių rinkinio reklaminei medžiagai ir įsipareigojimų gairių
- Dalyvauti metiniuose Kompetencijos kelių saugoje apdovanojimuose (Excellence in Road Safety Award) pateikiant gerą patirtį.
- Ieškoti panašių kitų EKS Chartijos narių veiksmų

Footer:

European Commission – Europos Komisija